



YP-lehdessä kahteen otteeseen (5/2010 & 4/2011) perussuomalaisen kannatuksen nousua ja kannattajakunnan rakennetta ansiokkaasti analysoinut **Juho Rahkonen** on kirjoittanut Kanava-lehteen ennakkoarvion seuraavien vaalien tuloksesta. Taloustutkimus Oy:n tutkimuspäällikkönä toimiva Rahkonen ennakoit nyt ”vihreää jyttyä”. Hän näkee tälle useita, yhteiskunnan yleiseen kehityssuuntaan kytkeytyviä syitä. Yksittäisenä oivalluksena analyysistä nousee ylitse muiden tämä: ”Vihreissä jos missä olisi ainesta kunnon työväenpuolueeksi, joka ajaa painokkaasti nimenomaan työläisten asiaa. Heidän kannattajistaan on työelämässä suurempi osa kuin minkään muun puolueen kannattajista.” Tämä havainto – siis että vihreiden palkkatyöllisyysaste on korkea ja vieläpä yleistyvissä ammateissa – on jäänyt perinteisten työväenpuolueiden ja perussuomalaisen kuka-onkaan-aito-työväestön-edustaja-kalabaliinkin varjoon.

Artikkelin loppuksi Rahkonen varmistelee hauskein sanakääntein omaa selustaansa: ”Tämä artikkeli perustuu mielipidetutkimusaineistojen analyysiin, enkä ota siinä kantaa minkään puolueen puolesta tai sitä vastaan.

Kun povaan vihreiden kannatuksen nousua, se ei ole välttämättä omien toiveideni mukais-

ta; uskon silti niin tapahtuvan.

Olen liikkuva äänestäjä ja olen äänestänyt lähes kaikkia Suomen eduskuntapuolueita niiden 20 vuoden aikana, kun minulla on ollut äänioikeus.

Minulla ei ole selkeää puoluekantaakaan, vaan näen kaikilla Suomen puolueilla olevan minulle jotain annettavaa. Olen politiikan sekakäyttävä. (...) Olen monessa suhteessa ympäröivä joo-mies, mutta jää tietenkin lukijan arvioitavaksi, miten neutraalisti olen onnistunut analysoimaan eri puolueita.”

(Kanava 6/2016)



Tämän lehden pääkirjoituksessa puhutaan tiedeviestinnästä. Aina tiedeviestintä ei kuitenkaan onnistu. Sosiaalietiikan professori **Jaana Hallamaa** kertoo yhdestä kokemuksestaan professoriblogissa (17.10.2016):

”Vastaa puhelimeen.

- Haastattelu, nyt tässä puhelimessa.

- On vähän hankalaa. Aihe on mutkikas ja luento alkaa vartin päästä.

- Kyllä ehtii. Pari kysymystä vain.

- En oikein tiedä.

- Lähetän tekstin heti tarkistettavaksi, että saatte täsmentää ja oikaista.

- No, jos nyt sitten nopeasti.

Luennon jälkeen käyn läpi sähköpostia. Yksi viesteistä on toimittajalta. Luen, mitä hän on kirjoittanut. Miksi annoin haastattelun; toimittajan keskustelusta tiivistämät muotoilut yksinkertaistavat mutkikkaan kysymyksen. En tunnista tekstistä ajatuksiani.

Harmissani käyn täsmentämään haastattelutekstiä. Rutii-

ninomaisesti korjaan myös horjuvat ilmaiset ja rektiovirheet. Olisi muutakin tehtävää. Selviydyin kuitenkin hommasta nopeasti. Ystävällinen saatekirje ja viesti takaisin toimittajalle. Keskityn omiin töihini.

Kun taas tarkistan saapuneet viestit, näen toimittajan vastanneen. Ehkä hän kiittää nopeasti saamastaan viestistä ja kiittää korjaukset. Ällistyn.

Toimittaja ilmoittaa viestissä, jonka hän on osoittanut minun lisäksi lehden päätoimittajalle, että olen rikkomassa journalistista etiikkaa. Minua vastaan esittämiensä syytösten perusteeksi hän lainaa Journalistin ohjeita (...)

Lukijoilla, joita minulle kirjoittava toimittaja palvelee, on oikeus muodostaa itse näkemyksensä asiasta. Tekstiin tekemäni korjaukset edustavat pyrkimystä manipuloida lukijoita ajattelemaan kanssani samoin. Olen viestilläni riistämässä oikeudettomasti journalistista päätösvaltaa itselleni. Se ei kuulu minulle, koska en ole tiedotusvälineen edustaja. Toimittajana hänen velvollisuutensa on olla ottamatta huomioon tekstiin tekemäni muutoksia lukuun ottamatta muutamia virkkeisiin kohdistamiani korjauksia, jotka hän on merkinnyt minulta peräisin oleviksi lainauksiksi. (...)

Entisenä Julkisen sanan neuvoston jäsenenä tiedän, etten ole rikkomassa Journalistin ohjeita. Kerron pyrkineeni tekemään palveluksen toimittajalle, kun olen korjannut hänen tekemänsä kielivirheet ja muuttanut tökeröitä ilmauksia sujuvammiksi. Tähdennän, etten tunnista näkemyksiäni hänen kirjoittamastaan jutusta. Kiellän julkai-

semasta mielipiteinäni sellaista, mitä en ole tarkoittanut.

Seuraavaksi saan viestin päätoimittajalta. Hän moittii minun kohdelleen toimittajaa asiattomasti. Minulla ei ole oikeutta kieltää jutun julkaisemista sen jälkeen, kun olen suostunut keskustelemaan toimittajan kanssa. Hän ilmoittaa kuitenkin tehneensä päätöksen olla julkaisematta haastattelua.

Tunnen itseni idiootiksi.”



Opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen** luovutti Aleksin Kiven päivänä 10.10. vuoden 2016 tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot. Yhden palkinnon ”esimerkillisestä tiedonjulkistamisesta” sai professori **Heikki Hiilamo** kirjastaan *Hyvinvoinnin vakuutusyhtiö – Mistä sote-uudistuksessa on kysymys?* (Into Kustannus 2015). Palkinnon perusteluissa todetaan:

”Sote-uudistus on yksi suurimmista yhteiskunnallisista uudistuksista Suomen historiassa. Suurimmalle osalle suomalaisista sote-prosessin lähtökohdat ja tavoitteet ovat jääneet epäselviksi. Professori Hiilamo tuo keskusteluun yllättävän ja positiivisen näkökannan: sote-uudistusta ei ole vaikea ymmärtää eikä missään tapauksessa ylivoimaista ratkaista. Teos Hyvinvoinnin vakuutusyhtiö kertoo, kuinka kuntapohjainen järjestelmä on tullut tiensä päähän. Missään muualla maailmassa vaativimpia sote-tehtäviä ei ole annettu samalla tavalla pienimpien ja köyhimpien yksiköiden käsiin. Tänä tiedämme, että yksi Hiilamon ennustus on toteutumassa. Yli 300 kunnan sijaan sote-järjestäjiä tulee olemaan vähemmän kuin hänen toivomansa 19 tuotantoaluetta

eli 18. Sote-uudistus on kuitenkin paljon muuta kuin sote-järjestäjien lukumäärä. Kirjoittaja käy selkeästi ja analyttisesti läpi sote-uudistuksen sudenkuoppia, rahoituksen ongelmia, terveyserojen kaventamisen merkitystä sekä valinnanvapautta ja palvelualikoiman uudistamista. Hiilamo vertaa sosiaali- ja terveyspalveluja autovakuutukseen. Sote-palvelut ovat asukkaiden omistama vakuutusyhtiö, jonka tulisi pitää maksut edullisina ja korjauspalvelut kunnossa. Hän kantaa huolta myös siitä, kuka vastaa väestön terveyden edistämisestä ja miten siihen kannustetaan. (...) Kirjan lukemiseen käytetty aika maksaa itsensä takaisin korkojen kera.”

YP onnittelee Heikki Hiilamo ja samalla kiittää tätä lupautumisesta YP:n syksyisen tilauskampanjan yhdeksi kasvoksi. Muut kampanjassa YP:n ystäviksi tunnustautuneet ovat professori **Juho Saari**, tiedetoimittaja-kirjailija **Tiina Raevaara**, poliitikot **Anna Kontula** ja **Juhana Vartiainen** sekä kirjailija **Katja Kettu**. Suuri kiitos heillekin!



Hiilamon ohella viime aikojen palkittuja on suomalainen professori **Bengt Holmström**, joka sai taloustieteen Nobelin yhdessä professori Oliver Hartin kanssa. Palkinto myönnettiin heidän sopimusteoriaansa liittyvää tutkimuksesta. **Bob Dylanille** puolestaan myönnettiin – monien yllätykseksi – tämän vuoden kirjallisuuden Nobel-palkinto. Viimeistään Nobel-palkinnon myötä rock-lyriikasta tuli hovi-kelpoista kirjallisuutta.

Hesarin musiikkitoimittaja **Vesa Sirén** kirjoittaa (HS 14.10.), että ”Dylan vaikutti ratkaisevasti myös suomalaisen

rocklyriikkaan. Kaikki varhaiset suomalaisestarit, kuten Hector, Dave Lindholm ja Juice Leskinen, olivat kiihkeitä Dylan-faneja, samoin hieman myöhemmin läpimurtonsa tehneet Tuomari Nurmio ja Pelle Miljoona.”

Aamulehdessä valintaa puolestaan kommentoi Eppu Normaali -yhtyeen kitaristi **Juha Torvinen**. Torvinen valikoitui kommentaattoriksi, koska ”Eppu Normaali on kirjoittanut kappaaleen Bob Dylan. Siinä lauletaan näin: Dylan on messias / Dylan on vapahtaja / Dylan meidät pelastaa / Nyt mennään Dylania kumartamaan.

Miten Torvinen kommentoi biisiä?

– Olisiko siinä lievää sarkasmia? Esimerkiksi rekkalastillinen. En ole varma, en ole laulua kirjoittanut.”

(Aamulehti 14.10.2016).

Sarkasmia tai ei, myös YP kumartaa Bob Dylanille!



Viime vuonna startannut YP-radio jatkaa lähetystoimintaansa. YP:n edellisen numeron pohjalta polkaistiin pystyyn suorapuheinen rahapelipoliittinen keskustelu, johon toimittaja **Salla Valtarin** johdolla osallistuivat RAY:n ex-strategiajohtaja **Matti Hokkanen**, professori **Pauliina Raento** ja STM:n rahapeliastian-tuntija **Antti Murto**. Myös käsillä olevasta numerosta on tulossa juttu. Mutta kuka tutkija tällä kertaa on äänessä – kuuntele osoitteesta www.thl.fi/yp > YP-radio.



Ajatusten Tonava ottaa vastaan tuoreita ja nasevia otoksia ajan ilmiöistä osoitteeseen yhteiskuntapolitiikka@thl.fi.